

CEREBRAL PARESE-FORENINGEN

Bergsalléen 21, 0854 Oslo

⊥

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Oslo, den 3. januar 2012

Høring - Forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov - Nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen m.m.

CP-foreningen vil avgi høring vedrørende delen om alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

CP-foreningen er enig i at det innføres en ny §2-16 i opplæringsloven, ny § 3-13 og ny § 4A-13, for å styrke rettighetene til personer som har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon.

Departementet foreslår en ny § 2 – 16 i opplæringsloven, og i kommentarene sier departementet:

«Første ledd fastslår at skolen må legge til rette for at elever som har behov for ASK kan bruke de kommunikasjonsformer og de kommunikasjonsmidler som eleven har behov for, som støtte til eller erstatning for talen, og som er nødvendige for elevens kommunikative og språklige utvikling».
(Høringsnotatet, s. 42)

CP-foreningen mener at en egen paragraf i opplæringsloven vil styrke disse elevenes rettigheter. Vi mener paragrafen utgjør en både nødvendig og viktig presisering, selv om rettigheten allerede er på plass i lovverket, fordi rettigheter som i praksis ikke innfris er verdiløse for de personene rettighetene omfatter.

CP-foreningen mener at barn og voksne med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon må bli sett og vurdert som individer med egne og til dels komplekse behov. For enkelte handler det ikke om å beherske ett eller flere kommunikasjonshjelpemiddel, men om hvert enkelt menneskes grunnleggende rett til å utvikle et språk, kunne uttrykke seg og kommunisere med andre. Følgelig må lovverket inneholde bestemmelser som sikrer at barn som benytter kommunikasjonshjelpemiddel får nødvendig og systematisk oppfølging slik at hjelpemidlene tilpasses barnets forutsetninger, i takt med at barnet utvikler sitt språk og sin evne til å kommunisere.

CP-foreningen er usikker på om paragrafen i lovteksten er tilstrekkelig presist formulert. Etter CP-foreningens oppfatning, tar kommentarene i større grad høyde for den forståelsen vi legger til grunn.

Skal individets behov anerkjennes og tas til følge, vil kompetanse, både hos dem som skal yte bistand og hos personens nærstående, være av avgjørende betydning. CP-foreningen har merket seg forslagene i Meld. St. 18(2010-2011) *Læring og fellesskap*. CP-foreningens erfaring mht kunnskapsstatus på dette feltet, er at det trengs betydelig kompetanseheving og økt bevisstgjøring, dersom den enkeltes behov skal imøtekommes. CP-foreningen mener at vi med de mulighetene dagens kommunikasjonshjelpemidler gir, og det vi vet om utviklingspotensial på tross av nevrologiske skader, trenger et systematisk og kunnskapsbasert oppfølgingstilbud. Tilbudet må starte med barna, og suksessivt inkludere alle som trenger det. CP-foreningen har også i andre sammenhenger tatt til orde for at også språk og kognisjon kan implementeres i oppfølgingsprogrammet «CPOP», som allerede nå systematisk følger den motoriske funksjonen hos barn med CP. En slik systematisk oppfølging vil avdekke behov og understøtte ønsket om tidlig innsats.

Pårørende vil også trenge opplæring. CP-foreningen mener forslagene om å samordne og videreutvikle opplæringsprogram for foreldre til barn som benytter ASK, er positivt. At foreldre får tilgang til opplæringspenger slik at de som trenger det kan ta seg fri fra jobb, er dessuten en forutsetning for at tilbudet skal virke i praksis.

Departementet kommenterer at «Forslaget vil derfor ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser», (Høringsnotatet, s 41). CP-foreningen ser at de omtalte paragrafene ikke innebærer store økonomiske uttelling, men vi antar at feltet vil måtte tilføres ressurser med tanke på nødvendig kompetanseheving og utviklingen av et kunnskapsbasert oppfølgingssystem. I motsatt fall frykter CP-foreningen at de som har behov for ASK blir værende i en situasjon der de vel kan ha rettigheter, men ikke får dem innfridd i praksis.

Fordi ASK gjelder personer som i liten grad kan tale sin egen sak, vil CP-foreningen støtte det forslaget FFO har fremmet i Stortinget overfor justiskomiteen, om at en bør vurdere å ilegge sanksjoner overfor kommuner som systematisk bryter opplæringsloven. CP-foreningen mottar mange henvendelser fra fortvilte foreldre og pårørende til voksne som kjemper for å få innfridd eksisterende rettigheter. Disse fortjener å ha en sterk allianse i et tydelig lov- og regelverk, som også innebærer mulighet for sanksjonering.

Forslagene til endringer i opplæringsloven som nå foreligger, ivaretar elever i alle aldre, noe CP-foreningen ser positivt på. Vi vil likevel kommentere departementets merknader til ny § 2-16 andre ledd:

”Andre punktum innebærer at elever med behov for ASK har rett til opplæring i bruk av ASK når slik opplæring er nødvendig for at eleven skal være i stand til å gjøre seg nytte av retten og plikten til grunnskoleopplæring.”
(Høringsnotatet, s. 42)

Vi ønsker å påpeke at retten til opplæring i ASK må være mer grunnleggende enn retten til grunnskoleopplæring. Slik sett er det avgjørende at denne lovbestemmelsen ses i nær sammenheng med tilsvarende bestemmelse i barnehageloven, slik at barnet får tilrettelagt opplæring i ASK allerede fra starten av sin språkutvikling

Med vennlig hilsen

Eva Buschmann
generalsekretær